

Saksbehandler:	Arbeidsgiveravdelingen	Dato:	24. oktober 2017
----------------	------------------------	-------	------------------

OU-trekk november 2017

De sentrale partene er enige om et felles arbeid med opplæring og utvikling (OU) i KA-området. Som en del av avtalen skal det avsettes midler lokalt fra både arbeidsgiver og arbeidstaker til dette formålet. Arbeidsgiver skal foreta trekk hos de tilsatte ved utlønning i november. Dette rundskrivet gjelder ikke for rettssubjektet Den norske kirke, som har en egen ordning for OU-trekk.

Avtalegrunnlag

Avtalen med mandatet for OU-styrets arbeid er tatt inn som vedlegg 6 i Hovedtariffavtalen.

Finansiering av OU-arbeidet

OU-arbeidet finansieres med et trekk fra de lokale parter som tilsvarer 0,15 % av den registrerte grunnlønnsmassen hvert år i tariffperioden. Det konkrete beløpet beregnes og faktureres fra KA til den enkelte arbeidsgiver ut fra de dataene som innrapporteres til lønns- og personalregisteret (LPR) pr 1. desember 2017.

Arbeidstakers andel

Den delen av finansieringen som den enkelte arbeidstaker skal dekke, er fastsatt til **kroner 210 pr. årsverk pr. år**. Arbeidsgiver foretar et engangstrekk i lønn fra hver arbeidstaker på novemberlønnen 2017. Trekket er ikke skattefritt, det vil si at det skal trekkes av

netto lønn. Alle fastlønte og timelønte skal trekkes, inkludert de som er i vikariater og engasjementer av mer enn 6 måneder varighet. Det skal beregnes forholdsvis for deltidsstillinger.

Oppbevaring og betaling av trekket

Trekket oppbevares av arbeidsgiver som kortsiktig gjeld i balanse-regnskapet i 2017. I løpet av første halvår 2018 sender KA en faktura som inneholder både arbeidstakernes (trekket fra novemberlønn) og arbeidsgivers andel av OU-midlene. Fakturaens pålydende (totalt 0,15 % av grunnlønnsmassen pr 1. desember) minus arbeidstakers andel blir arbeidsgivers andel.

Rettssubjektet Den norske kirke

Rettssubjektet Den norske kirke (rDnk) har en egen OU-ordning, og dette rundskrivet gjelder derfor ikke for rDnk.

Frank Grimstad

Frank Grimstad
adm.dir.

DEN NORSKE KIRKE

Hamar biskop

Kirkevergene og prestene i Hamar
bispedømme

NORDRE LAND KOMMUNE	
Reg.nr. 13752/17	Saksbeh.
26.10.17	
Arkiv kode P 614	244
Arkiv kode S	
Ar/Saksnr 17/2509	Dok nr 1

Dato: 24.10.2017

Vår ref: 17/06173-1 LTB

Deres ref:

Om madonnaer og andre billedlige Maria-uttrykk i kirkene i Hamar bispedømme

I forbindelse med en studiepermisjon vil jeg søke å skrive om alle madonnaene og andre uttrykk av Maria med barnet som finnes i Hamar bispedømme, på altertavler, glassmalerier og som Madonnafigurer.

I forbindelse med dette prosjektarbeidet spør jeg om dere kan sende en oversikt over hva som finnes i deres kirkehus. Har dere mulighet til å sende med et bilde i god oppløsning, ville dette være en styrke for prosjektet. Oppgi i tilfelle navn på fotograf.

For videre framdrift i prosjektet vil det være fint om dette sendes hit innen 20. november 2017, til epostadresse hamar.biskop@kirken.no.

Det er tenkt å lage en enkel trykksak med beskrivelser av de ulike madonnaer og andre billedlige Maria-uttrykk. Noe av stoffet kan også tenkes brukt på nettsider og i sosiale medier.

Med vennlig hilsen

Solveig Fiske
biskop

Liv Torhild Bråthen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkevergene og prestene i Hamar
bispedømme

Til fellesråds kunder som benytter Kirkebakken og/eller nettsider på kirken/kyrkja.no

Dato: 27.10.2017

Vår ref: 16/00006-176

Deres ref:

Kirkebakken blir gratis fra nyttår. Nye priser for hjemmesidene på kirken.no

Fra 1. januar 2018 gjelder nye priser for intranett og internett-sider fra Den norske kirke. Internettsider under kirken.no/kyrkja.no blir priset for seg, og intranettet Kirkebakken med alle funksjoner, vil bli helt gratis. De fleste fellesråd som har hatt både publisering og Kirkebakken for alle ansatte vil få en lavere samlet kostnad fra årsskiftet.

Kirkebakken - intranett

Fra 1. januar 2018 blir både lesetilgang, bruk av arbeidsrom og publisering muligheter på Kirkebakken, på fellesrådsnivå gratis. Tilgang til alle felles håndbøker (HMS, Personal og Ledelse) som vedlikeholdes i samarbeid med Infotjenester, blir også gratis. Hvis man vil ha egne håndbøker i tillegg, betales eget tillegg til Infotjenester for dette. Den gamle prisen på 5.500,- i året for Kirkebakken i tillegg til 250,-/500,- i året pr. ansatt faller dermed helt bort.

Tilgang for frivillige medarbeidere og valgte i menighet/fellesråd vil fremdeles koste 250 kr (eks mva) i året.

Internettsidene (hjemmesider)

Hjemmesidene kirken.no/kyrkja.no vil fra 1. januar 2018 koste 300,- pr enhetsside pr måned (eks/mva). En enhetsside tilsvarer det som heter Startside fellesråd og Startside menighet, og som har sitt eget enhetsnavn som nett-adresse. (For eksempel startside fellesråd www.kirken.no/haugesund og startside menighet www.kirken.no/skare)

Priseeksempel:

1. Et fellesråd med tre menigheter har en startside for fellesråd og tre startside for menighet, dvs. fire sider til sammen. Da blir prisen 4 x 300,- pr mnd. = 14.400,- eks/mva i året.
2. Et fellesråd med flere små menigheter med mange felles aktiviteter, vil i noen tilfeller bare trenge en startside for fellesråd. Menighetene blir da presentert i vanlige artikler inn under fellesrådsiden. Da blir prisen 1 x 300,- pr mnd. = 3.600,- eks/mva i året.

Fellesråd og menigheter med egne domener, som eksempelvis www.frognerkirke.no kan få sin domeneleverandør til å sette opp en videresende av denne adressen til sin side på kirken.no/kyrkja.no. For driftskunder hos Kirkepartner IKT er slik videresending og forvaltning (hosting) til egne domener uten kostnad.

Kurs

Det blir utarbeidet egne kurspakker i bruk av Kirkebakken og publisering på kirken.no. Informasjon og priser kommer på Kirkebakken.

Avtalemessige forhold

Prisene for Kirkebakken og internettsider under kirken.no/kyrkja.no fastsettes av Kirkerådet som systemeier for disse fellesløsningene i Dnk. Endring i prismodell, hvor også Kirkebakken gjøres gratis, skjer etter oppfordring fra siste kirkemøte. (Sak 12/17).

At Kirkebakken blir gratis for ansatte betyr ikke at dette er en løsning uten kostnader. Kirkerådet dekker kostnader for lisenser per bruker. Om ikke fellesrådene selv melder til servicedesk@kirkepartner.no de brukere som har sluttet vil kostnadene øke unødvendig. Det vil derfor foretas sletting av brukertilganger som har vært inaktive over lang tid. Vi minner om at nytt passord for Kirkebakken kan hentes på <https://passord.kirkepartner.no/> når dette er glemt eller utgått. Nye tilganger, for nyansatte eller lignende, bestilles enten skriftlig per epost til servicedesk eller gjennom Kirkepartners selvbetjeningsløsning (for de som er driftskunder).

Som følge at Kirkebakken nå gjøres gratis for alle ansatte, men fortsatt er betalingstjeneste for frivillige og valgte, gjøres mindre endringer i nye avtaler. For eksisterende avtaler inngår dette brev som endringsbilag. Det er ikke nødvendig å respondere på dette brev om en aksepterer de prisendringer som her fremkommer. For de som i dag har hjemmesider under kirken.no eller kyrkja.no, og mot formodning ikke ønsker å betale spesifikt for disse fra 1. januar 2018 må avbestille disse skriftlig til servicedesk@kirkepartner.no forut for fakturering. Første gang januar 2018.

Ytterligere informasjon

Ta kontakt med oss ved spørsmål. Spørsmål om løsningene kan også rettes fung. systemansvarlig Tove Marie Sortland (tlf. 97 18 56 52 / epost: ts693@kirken.no) i Kirkerådet/Stavanger bispedømme.

Med vennlig hilsen

Knut Riksen jr
Merkantil leder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:

Click here to enter text., Click here to enter text.

Click here to enter text.

Click here to enter text.

PREAMBULUM
ORGELKONSULT

PREAMBULUM ORGELKONSULT NUF

Foretaksnummer: 918 874 739

Nordre-Land kirkelige fellesråd
v/kirkeverge Grethe Sveen
Rådhuset
Storgata 28
2870 Dokka

Sak Ref. 22/17

VURDERING AV ORGLENE I ØSTSINNI OG LUNDE KIRKER

I

A OPPDRAGET OG MANDATET

Sommeren 2017 fikk Preambulum orgelkonsult v/Hans Jacob Tronshaug i oppdrag å undersøke kirkeorgelet i Østsinni kirke via kirkeverge Grethe Sveen. I tillegg ønsker Lunde menighet å få vurdert Berntzen-orgelet i kirka med tanke på å restaurere og bruke orgelet i fremtiden. Henvendelsen om dette ble formidlet av trosopplærer Roger Jøranli. Oppdraget har bestått i å utarbeide en funksjons- og tilstandsrapport basert i første rekke på gjennomgang av orglenes tekniske funksjoner. Rapporten har som sin primære oppgave å gi beskjed om hvilke tiltak som må settes inn for å forbedre orgelsituasjonen i Østsinni kirke, og hva som må gjøres for å gjøre orgelet i Lunde driftssikkert og anvendbart i fremtiden. Rapporten antyder omkostningene forbundet med disse arbeidene i dagens kroneverdi. Orgelgjennomgangen ble foretatt tirsdag, den 19. september 2017. Kun undertegnede var tilstede ved befaringsene.

B. METODE.

Basis for denne rapporten er de faktiske inntrykkene av orglene undertegnede har fått både ved å spille på dem, gjennomgå orglenes tekniske deler og gjennom fotodokumentasjon. Materialet som ble samlet inn er blitt systematisert og nedfelt skriftlig i denne rapporten. De viktigste vurderingene og den endelige konklusjonen som kommer fram på grunnlag av instrumentundersøkelsene, bringes videre i rapporten. Det betyr at beskrivelsene blir forsøkt holdt i mer generelle ordelag, med et forhåpentlig oversiktlig detaljnivå.

C. ORGLENES TILSTAND

a. Orgelet i LUNDE (Vest Torpa) kirke.

Orgelet ble bygget av Peter Ingvald Berntzen i 1906 og er bevart i original skikk. Det originale vindsystemet med magasinbelg og to matebelger for mekanisk drift er på plass. Det samme er de originale vindkanalene og den vektbelastede regulatoren inne i orgelet. Alle de originale stemmene er bevart og orgelet fungerer forbausende godt selv om skitt og mer enn 100 års slitasje synes godt både innvendig og utvendig.

Orgelet har et manual og pedal med denne disposisjonen:

1	Principal	8'
2.	Gamba (Salicional)	8'
3.	Gedakt	8'
4.	Flöite	4'
5.	Subbas	16'
	2 kopler + tutti	

Klaviaturomfanget er $C-d^1/f^3$, og orgelet har pedalkoppel og oktavkoppel slik mange orgler fra denne tiden var utstyrt med. I tillegg finnes det et kollektiv; Tutti.

Orgelet har mekaniske kjelelader og både utførelse og stil minner mye om de orglene Norges største orgelbyggeri, Olsen & Jørgensen i Kristiania, leverte på denne tiden. Berntzen hadde da også vært ansatt i dette orgelbyggeriet en tid, og han hentet åpenbart mange ideer og inntrykk fra tiden han arbeidet der, blant annet kan spillebordet lukkes og har samme type sammenleggbart notebrett som hos August Nilsen og hans etterfølgere Olsen & Jørgensen. Pedalklaviaturet ser ut til å ha vært pusset opp en gang. Ettersom Brinck Hansen har levert det nyere orgelet i kirken, er det kanskje han som har satt inn elektrisk vifte og pusset opp klaviaturet? Det er dansk bryter på motorkassen, og selve kassen ser ut til å være et dansk arbeide også.

Den originale magasinbelgen med tre falter og vekter av murstein er på plass. Katafalkkrakkene lå oppå steinramma og tilførte ekstra vekt til tross for at organisten har festet lapp på belgen med bønn om ikke å bruke belgen som lagringsplass! Det må for all del unngås fordi det endrer lufttrykket til pipene og dermed klengen i orgelet. To matebelger under magasinbelgen drives av ei håndpumpe. Den elektriske vifta ser ut til å ha vært installert en gang på 1970- eller 1980-tallet. Støtdemperen på kanalen inn til manualverket er original og skal hindre pedalstemmens påvirkning på manualstemmaene.

Orgelets fasade har 18 klingende piper fra Principal 8' ($c_0 - f^1$) De 12 dypeste er åpne trepiper inne på laden, mens de 24 øverste er i metall, også inne på laden. Stemmen klinger sterkt og varmt som hos Olsen & Jørgensen. Fasadepipene har overlengde og er i tinn. De er alle sannsynligvis levert fra et tysk pipemakeri. De to øverste oktavenes av Principal 8' har relativt vid mensur og er i naturgods (ca. 50% tinn og 50% bly), men tilvirkningen ser ut til å være den samme som for Flöite 4'.

Forøvrig ser pipene ut til å være av litt forskjellig opprinnelse. Principalpipene og strykeren er tydelig tyske fabrikkpiper med påloddete rundlabier, og de er alle stemplet med tonenavn og registertilhørighet.

Gamba eller Salicional 8' er sylindrisk og pipematerialet har høy tinngehalt. Den har vesentlig tynnere pipegods enn principalen og en meget slank mensur. Egentlig har stemmen en salicionals mensur, og ettersom registerskiltet er borte, kan det hende at registeret

opprinnelig ble kalt Salicional 8'. Stemmen klinger som en sylindrisk Gamba eller Salicional og er svært overtonerik til tross for mange kjernestikk. Registeret har 12 slanke, åpne trepiper nederst. Resten er metallpiper med påloddete rundlabier og stemplet tonenavn.

De 18 nederste pipene i Gedakt 8' er i tre (C-f₀), resten i metall. Metallpipene er ikke stemplet, men har risset tonenavn i foten, og loddeseømmene er ikke så perfekte som i principalpipene. Kjøpte Berntsen pipene fra Olsen & Jørgensen, eller lagde han dem selv?

Hattene har pakninger av papir med gotisk trykkskrift, og de ser ut til å være originale.

Flöite 4' har åpne sylindriske metallpiper C-c¹, koniske videre oppover. Pipene har lave oppsnitt og buet overlabbium slik Olsen & Jørgensen gjorde dem. Også disse pipene har mer ujevne loddeseømmer enn principalpipene og ser derfor ut til å ha samme opphav som gedaktpipene.

b. Orgelet i ØSTSINNI kirke.

1. Orgelets historie og disposisjon

Instrumentet består av deler fra flere bygningsperioder. De eldste delene stammer trolig fra et 1800-tallsorgel. Stein Johannes Kolnes hevder at dette orgelet ble bygget av Nils Svendsen i 1879, men han emigrerte i 1867, så enten ble orgelet bygget av Svendsen for gamle Østsinni kirke og flyttet over til nykirka da denne ble innviet i 1877, eller så ble orgelet kanskje bygget av hans tidligere kompanjong Amund Eriksen dette året. Midtpartiet i fasaden stammer enten fra dette orgelet eller det instrumentet Peter Ingvald Berntzen leverte til kirken i 1911. I 1968 ble orgelet bygget om av Berntzens etterfølgere, Norsk orgel- og harmoniumfabrikk og fikk da trolig 17 stemmer. 11 år senere ble instrumentet utvidet med ytterligere 7 stemmer fra samme firma. Utbyggingen skulle innbefatte 8 nye stemmer, og det er registertrekk og avsatt plass på vindladen til Dulcian 16', men den ble aldri satt inn.

Orgelet er preget av dårlig planlagte utvidelser, og undertegnede brukte ½ time bare for å finne en mulig vei inn i instrumentet. Etersom det er umulig å ta seg helt inn uten å flytte på piper eller smyge seg over og rundt trakturdeler, fikk jeg aldri full oversikt over pipematerialet. Jeg kan derfor ikke gi en så fyldig og detaljert redegjørelse som ønskelig. Jeg har likevel fått fotografert inn i verkene og kan med basis i disse fotografiene gi en noenlunde beskrivelse av pipeverket.

Orgelet har denne disposisjonen:

Hovedverk (Man. I) C-g ³				Svellverk (Man. II)			
1	Dulcian	16'	Vakant	8	Bordun	16'	1879/1911
2	Principal	8'	1911/1968	9	Gedakt	8'	1911
3	Rørfløyte	8'	1968	10	Viola di Gamba	8'	1911/1968
4	Fløyte (Oktav)	4'	1911	11	Vox Celeste	8'	1979
5	Kvint	2 2/3'	1968	12	Principal	4'	1968
6	Oktáv	2'	1968	13	Rørfløyte	4'	1911
7	Mixtur	III	1968/1979	14	Waldfloyte	2'	1968
				15	Nasat	1 1/3'	1979
	Pedal (C-f¹)			16	Sesquialtera	II	1979
				17	Scharff	II	1979
19	Subbass	16'	1968	18	Obo (Krumhorn)	8'	1968
20	Violon	8'	1979		Tremolo		
21	Gedaktbass	8'	1968				
22	Koralbass	4'	1968				
23	Kvintatøn	2'	1979				
24	Fagott	16'	1968				
25	Schalmey	4'	1979		Normalkopler		

Det står helt klart at pipeverket stammer fra flere tidsperioder og pipeverkets tilstand er preget av det. Så merkelig det enn kan høres, sliter dårlig adkomst til pipeverket på orgelet ettersom piper stadig blir flyttet på eller blir bøyd/ødelagt fordi det er så trangt å komme til ordentlig. Klanglig sett er det også utfordrende å få piper og stemmer fra forskjellige perioder til å smelte sammen til en balansert felles klang, og det er denne utfordringen orgelbyggerne åpenbart har slitt mest med. Orgelet har ingen registreringshjelpemidler.

2. Orgelets tekniske tilstand

Orgelet har mekanisk spille- og registertraktur. Det er brukt trådabstrakter og små aluminiumsveller i spilletrakturen. Det er satt inn treabstrakter i det lange spennet mellom spillebordet og svellverket. Registertrakturen går via metallveller og tynne stålstag. Alt er gjort for å spare plass. Ramma som bærer vindladene for hovedverk og svellverk er av stål, vindladene er solid bygd med innebygde belger. Vifta står i et eget rom bak orgelet. Det er brukt fleksirør til vindkanaler og konduktør slik det var vanlig på 1960- og 1970-tallet.

De tekniske sidene av orgelet fungerer forsåvidt ganske bra, men konstruksjonen er slik at orgelet aldri blir spesielt godt å spille på. Trådabstraktur er problematisk fordi muffene som binder sammen abstraktdelene tøyser seg ved bruk og forlenger veien fra tangent til spilleventil. Spillearten blir ofte seig og upresis, og spesielt følbart er dette når det gjelder 2. manualets klaviatur. Her er tangenttrykket for stort, og når man kople sammen manualene, blir det svært tungt å spille nyansert og presist. 1. manualet er så tynt besatt med stemmer at det ofte vil være nødvendig å kople sammen manualene.

Orgelhuset er gjort av sponplater som dreper all klangdannelse inne i orgelet. Østsinni kirke har et akustisk sett godt rom, og det gjør at orgelet klinger bedre enn det burde ut fra forutsetningene. Når det er mange mennesker tilstede i kirken, merkes det nok likevel at orgelets egenklang blir for sped og blander seg dårlig både inne i orgelet og i rommet forøvrig.

Pipeverket bærer preg av mange års slitasje. En del av skadene har oppstått over mange år ettersom den eldste delen er mer enn 100 år gammel, men også nyere piper har skader. Hovedårsaken er åpenbart at det er trangt og lite tilgjengelig inne i orgelet, og at man nærmest må utføre c-moment for å komme inn i det. Det er fort gjort å rive med seg eller bøye piper som står i veien. En del av skadene er hørbare ved at piper er stumme, setter an dårlig eller er helt ute av klang og stemming.

Registeranlegget og plasseringen av registertrekk er også et resultat av de dårlig planlagte utbyggingene av orgelet. Registertrekkene er plassert langs klaviaturlista over manual to i spillebordet. Når trekkene er plassert slik, følger de verktilhørighet med trekk for stemmer med høyest fottall til venstre (16'-8'-4' osv.) og fallende mot høyre. Rekkefølgen pleier å være at trekkene for

pedalstemmene er plassert helt til venstre, 1. manual følger deretter og lengst mot høyre 2. manuals trekk. Denne ordningen finner vi også i Østsinni, men rekkefølgen på trekkene virker nærmest tilfeldig og gjør det vanskelig å orientere seg når man sitter ved spillebordet. For en organist som er vant til å traktere orgelet, går det greit å vende seg til plasseringen, men for en som kommer som vikar eller skal konsertere, kan den tilfeldige rekkefølgen bidra til å skape forvirring, og det er lett å miste oversikten i kampens hete. Når det gjelder Pedal og 1. manual, finner vi logikk, og det er tydelig at det har vært mindre endringer i disse to verkene. I pedal har trekkene for Fagott 16' og Schalmey 4' byttet plass. I 1. manualet heter det eneste 4'-registeret Fløyte 4' på trekket, men det er de facto en Oktav 4' som står inne i orgelet. Når det gjelder 2. manualet skulle trekkene vært plassert slik:

Bordun 16'	Gedakt 8'	Viola de Gamba 8'	Vox Celeste 8'	Principal 4'	Rørfl. 4'	Waldfl. 2'	Nasat 1 1/3'	Sesquialt. II	Scharff II	Obo 8'	Tremolo
---------------	--------------	----------------------------	----------------------	-----------------	--------------	---------------	-----------------	------------------	---------------	-----------	---------

I Østsinni-orgelet finner vi denne plasseringen:

Scharff II	Waldfl. 2'	Gedakt 8'	Rørfl. 4'	Nasat 1 1/3'	Bordun 16'	Principal 4'	Vox Celeste 8'	Viola de Gamba 8'	Tremolo	Sesquialt. II	Obo 8'
---------------	---------------	--------------	--------------	-----------------	---------------	-----------------	----------------------	-------------------------	---------	------------------	-----------

Ved utbyggingen i 1979 har orgelbyggerne åpenbart brukt registermekanikken fra 1968, utvidet med det antallet som var nødvendig og ikke tatt hensyn til rekkefølgen på registertrekkene i spillebordet, bare stemmenes plassering inne på vindladen. Det har åpenbart vært viktigere å gjøre utbyggingen så rimelig som mulig enn å sørge for at orgelet ble praktisk innrettet og enkelt å bruke og vedlikeholde.

3. Orgelets klanglige tilstand

Orgelbyggerne som utvidet orgelet i 1979 har åpenbart vært nødt til å inngå mange kompromisser for å få et akseptabelt klanglig resultat. Likevel spriker instrumentet i flere retninger. De gamle stemmene har stått på kjeglelader med indirekte vindtilførsel. I 1968 ble de satt på en sløyfelade med direkte vind, med det resultatet at pipene mistet sin opprinnelige karakter. De nye stemmene som kom til måtte enten ta utgangspunkt i dem som ble med fra de eldre orglene eller stå selvstendig uten hensyn til de bevarte stemmene. Resultatet ble åpenbart det sistnevnte. Da orgelet ble utvidet i 1979 skjedde noe tilsvarende, men da var det plutselig mange flere stemmer å ta hensyn til, og tilpasningen ble vanskeligere. Dette er meget hørbart, og orgelet klinger grått og anonymt uten det særpreget et slikt instrument burde hatt. Det finnes noen gode enkeltstemmer, men samklngen skranter, og det er vanskelig å få orgelrepertoaret til å klinge noenlunde autentisk på orgelet. Alle de

klanglige kompromissløsningene bidrar også til at orgelet ikke synger slik det skal når det leder salmesangen.

Klanglig sett er orgelet ubalansert. Det har for lite ressurser i hovedverket (manual 1), og verket mangler minst tre stemmer for å oppleves som balansert og komplett. Det er også bemerkverdig at et såpass lite orgel har så mange selvstendige pedalstemmer. Antakelig har minst to av disse stemmene vært manualstemmer tidligere. Uansett repertoar ville det klart seg med en 4'-pedalstemme i tillegg til to 16'- og tre 8'-stemmer i et så lite orgel. Man hadde hatt vesentlig bedre nytte av en Trompet 8' enn både en Kvintatøn 2' og en Skalmey 4'. Svellverket er derimot godt balansert på papiret med et tilstrekkelig antall 8'-stemmer. Likevel klinger verket anonymt og grått fordi stemmene sier så lite. Det er også her de fleste solomulighetene befinner seg, og rent musikalsk hadde orgelet vunnet på å ha noen av solomulighetene i 1.-manualet. Man kan selvfølgelig også diskutere stemmevalget og hensikten med å plassere et Krumhorn 8' i svellverket. Det står obo på registertrekket, men stemmen er de facto et Krumhorn som blander seg dårlig med resten av stemmene i verket.

III

D. KONKLUSJON

a. Orgelet i Lunde kirke (Vest-Torpa)

Orgelet er en del slitt etter mer enn 100 års bruk, men fungerer likevel godt. Det er selvsagt en del støy fra mekanikken, og instrumentet er ganske ustemt. Det faktum at orgelet klinger godt og er i original stand, gjør det meget bevaringsverdig. Orgelet bør absolutt restaureres, og det må gjøres pietetsfullt av et firma som har innsikt i og respekterer norsk orgeltradisjon slik at orgelet beholder sine opprinnelige egenskaper både klanglig og teknisk.

Det er behov for rengjøring av hele instrumentet, tetting av kanaler, nye filtpakninger i traktoren, oppretting av kjegler og kjegleseter, reparasjon av skadde piper etc. Slike tiltak vil gjøre underverket. Et orgel som er så gammelt, og som ikke er mer slitt enn dette, fortjener sannelig å leve videre, og ettersom det har holdt seg så godt (sannsynligvis med noen stemmerunder og korreksjoner underveis), vil kunne spille videre i mange hundre år. Det virker som om menigheten verdsetter klangen i dette orgelet, og det med rette. Til tross for

bare fire manualstemmer, har orgelet en fin og særpreget klangprofil, og i motsetning til det nye orgelet nede, fyller det rommet på en vesentlig bedre måte.

Ettersom orgelet er forholdsvis lite, og er såpass intakt, vil jeg anta at man kommer langt med 700 000 kroner til restaurering. Summen er forholdsvis høyt satt fordi det kan finnes skjulte feil og mangler som først kommer til syne når instrumentet tas fra hverandre. Det er dessuten viktig at et firma med faglig høyt nivå tar seg av arbeidet ettersom orgelet utgjør et verdifullt historisk dokument. Det finnes orgelbyggere som kan gjøre restaureringsjobben til en lavere pris, men i dette tilfellet bør man velge et firma som kunnskap og gode restaureringsmetoder. Orgelet er altfor verdifullt til å bli tuklet med av orgelbyggere uten kunnskaper og kjennskap til norsk orgeltradisjon.

b. Orgelet i Østsinni kirke

Orgelet i Østsinni kirke er et middels stort kirkeorgel med en del skavanker. Det er bygd ut i etapper, og dette har bidratt til at det er nesten umulig å foreta stemming og vedlikehold på en fornuftig måte. Forbindelsen mellom tangenter og spilleventiler som åpner for luft inn til pipene er delvis metallabstrakter, og orgelet klinger ubalansert ettersom den delen av orgelet som skal bære orgelklangen, 1. manualet (eller Hovedverket), er sterkt underdimensjonert sammenlignet med 2. manualet (Svellverket) og pedal. I tillegg består orgelhuset for en stor del av ubehandlede sponplater. Disse demper og hindrer god klangblanding inne i orgelet.

Orgelet inneholder likevel noen gode enkeltstemmer som bør videreføres i et eventuelt nytt orgel når den tid kommer. Til tross for kvaliteten i noen stemmer, er disse for få til å kunne påvirke den samlede og helhetlige orgelklangen. Organiseringen av registertrekkene i spillebordet er forvirrende og til dels misvisende, og samlet sett gir orgelet et provisorisk og lite profesjonelt inntrykk.

Slik orgelet står i dag, ser jeg ingen måter å "redde" instrumentet på. Man kunne kanskje tenke seg en ombygging av det, men plassforholdene på galleriet er ikke gunstige. Ved den siste utbyggingen i 1979, ble bredden utnyttet maksimalt, og det ble åpenbart ikke plass til en stemmegang mellom pedalladene og resten av orgelet. En stemmegang på hver side ville bidratt vesentlig til lettere adkomst inn i instrumentet, men taket skråner såpass på sidene av galleriet, at det ikke var plass til dette. Takhøyden på galleriet er ikke god nok til å plassere delene av orgelet over hverandre, så man er bundet til å stille opp verkene etter hverandre slik det er gjort. Det var åpenbart ikke plass til å stille opp pedalverket bakerst slik man vanligvis gjør fordi galleridybden heller ikke er tilstrekkelig.

Ettersom det er så vanskelig å komme til pipeverket, er regelmessig vedlikehold og stemming problematisk. Deler av pipeverket bærer preg av manglende eller tilfeldig vedlikehold, og enhver orgelbygger gruer seg nok til å arbeide i et orgel man nesten bør være slangemenneske for å komme inn i.

Det er umulig å utvide hovedverket uten å redusere svellverket. Plassen mellom verkene er i dag så liten at man knapt kan åle seg inn. Hadde Dulcian 16' blitt satt inn, ville det rett og slett vært umulig å stemme orgelet. Det er nok hovedårsaken til at denne stemmen mangler selv om det er registertrekk til den.

Man bør arbeide for å skaffe et nytt orgel til Østsinni kirke. Kirkerommet oppleves som et godt orgelrom og musikklivet på Dokka trenger et klanglig balansert og mer lettmanøvrert orgel. Den historiske fasaden kan inngå i et slikt orgel, men instrumentet bør plasseres helt ut mot galleribrystningen eller sågar inngå som en del av brystningen. Med spillebordet på siden, vil man både gi organisten god oversikt over det som foregår nede i kirken, og skaffe plass for pedalstemmene bak manualverkene.

Et nytt orgel bør få mellom 20 og 25 stemmer, og det bør installeres registreringshjelpemiddel i form av et digitalt settesystem. For å spare plass bør registertraktoren være helelektrisk, men spilletraktoren mekanisk. Forbilder for et slikt orgel finnes i dag i Vinger kirke, Kongsvinger, Fitjar kyrkje på Stord, Dolstad kirke i Mosjøen eller Lensvik kirke ved Trondheimsfjorden. Det finnes andre også, men de er mindre enn det som er ønskelig for Østsinni. Et nytt orgel av denne type og størrelse vil koste et sted mellom 4 og 5 mill. kroner.

Med dette håper jeg menighetsrådene i Lunde og Østsinni, og ikke minst Nordre Land kirkelige fellesråd finner løsninger og økonomi til å forbedre orgelsituasjonen i kirkene.

Tynset, den 20. oktober 2017

Preambulum orgelkonsult

Hans Jacob H. Tronshaug

Vår saksbehandler
Tor-Arne Ekstrøm, 99 45 02 07

Vår dato
30.11.2017

Saksnr
11539397 7

Nordre Land kommune
Storg 28
2870 DOKKA

Nordre Land kirkelige fellesråd
Postboks 173
2882 DOKKA

RENTEKOMPENSASJON TIL KIRKEBYGG

Vi viser til søknad mottatt 28.11.2017.

SØKNADEN GJELDER

Kirkeeier Nordre Land kirkelige fellesråd

Prosjekt Nordsinni kirke oppgradering

VEDTAK

Husbanken gir med hjemmel i forskrift om kompensasjon for utgifter til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Husbanken §§ 1 og 4 samt utfyllende retningslinjer pkt 1 og 4, tilsagn om rentekompensasjon for investeringskostnader inntil kr 2.147.897 som antas ferdig 29.11.2017.

Når det gjelder renteforutsetningene for beregning av kompensasjonen vises til Retningslinje HB 8.B.16 pkt 6.

Det tas forbehold om at staten kan endre rentepåslaget ved beregning av kompensasjonen.

Det kan normalt ikke påregnes å få dekket kostnader utover opprinnelig tilsagnsbeløp. Hvis det imidlertid er tilgjengelig investeringsramme når det søkes om utbetaling, vil kostandsøknin-gen bli dekket.

VILKÅR

Vedtaket gjelder tiltak som er oppgitt i søknaden

Arbeidet skal igangsettes senest innen 18 måneder og ferdig-stilles senest innen 3 år fra dette brevs dato.

Melding om igangsetting skal sendes Husbankens Forvaltningskontor senest 2 uker etter at arbeidet er startet opp. Dersom det blir aktuelt å søke om forlengelse av fristene ovenfor, skal skriftlig søknad sendes før fristene utløper.

Relevante opplysninger om kirken og det godkjente prosjektet skal rapporteres og registreres i den nasjonale databasen for landets

Post: Postboks 1404
8002 BODØ

Besøk: Grønland 53, Drammen

Kontonr: 6345 05 03594 Tlf: 22961600
Org. nr: 942 114 184 Fax: 32262700
post@husbanken.no

kirkebygg som kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon KA har etablert.

I henhold til Bevilgningsreglementet § 10 kan Husbanken foreta kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene.

All korrespondanse til Husbanken skal påføres saksnummer og prosjektnavn.

Retten til tilskuddet bortfaller dersom ikke tiltaket er utført iht vilkår som fremgår av dette brevet. Det samme gjelder dersom det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger til Husbanken, som tilskuddsmottaker forsto eller burde ha forstått at kunne ha vesentlig betydning for Husbanken.

UTBETALING

For å kunne søke om utbetaling av rentekompensasjon skal godkjente prosjekt/delprosjekt være ferdigstilt. Fullstendig utfylt søknadsskjema HB 8.S.13 skal være mottatt i Husbankens Forvaltningskontor senest primo desember dersom første årlige utbetaling skal kunne skje samme år. Det beregnes rentekompensasjon fra den dato som Husbanken godkjenner søknad om utbetaling med mindre Stortinget fastsetter at en senere dato skal gjelde. Utbetaling av rentekompensasjon er begrenset til den av Stortinget fastsatte bevilgning for det enkelte år. Det oppfordres derfor til å søke om utbetaling så snart prosjektet er ferdigstilt.

Kommunerevisor skal bekrefte de kostnadene som er oppgitt i kommun søknad om utbetaling.

Prosjektet eventuelt inklusiv delprosjekter må være søkt

utbetalt senest 3 år fra dette brevets dato. Dersom fristen for søknad om utbetaling ikke overholdes, vil tilskuddet falle bort.

MELDING TIL HUSBANKEN DERSOM PROSJEKTET IKKE LENGER ER AKTUELT

Dersom prosjektet ikke lenger er aktuelt, skal Husbanken orienteres snarest.

KLAGEADGANG

Vedtaket kan ikke påklages.

Med hilsen
Husbanken
Forvaltningskontoret

Bekreftelse på igangsetting som skal sendes Husbankens
Forvaltningskontor senest 18 måneder etter tilsagnsdato

Igang satt dato:

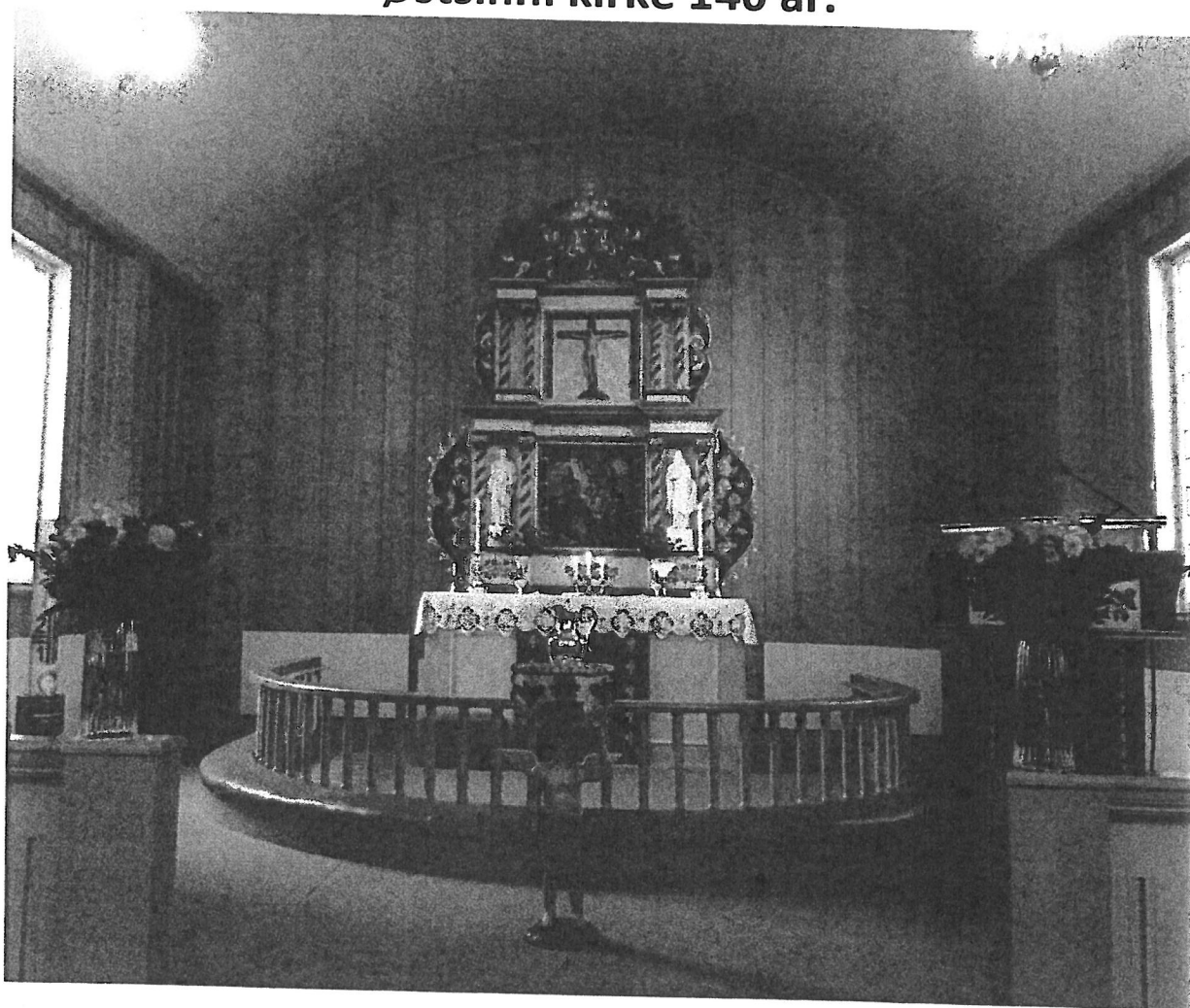
Underskrift kommune:

Til

Lunde menighetsråd, Nordsinni menighetsråd, Torpa menighetsråd
Nordre Land kirkelige fellesråd

Takkebrev!

Tusen takk for nydelige blomstervaser og vakre
blomster som vi fikk til markeringen av
Østsinni kirke 140 år.

Roger ga oss vasene før gudstjenesten så vi kunne pynte med gaven 15.10.17

Takk for fine ord v/ Roger ved markeringen.

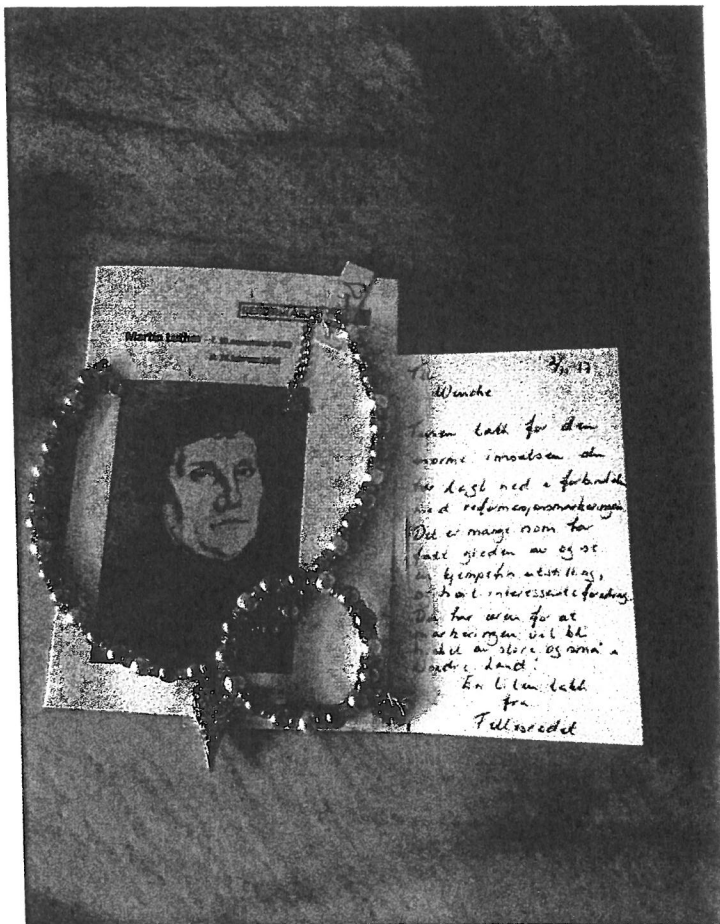
Hilsen Østsinni menighetsråd

Nov.2017

Til Nordre Land kirkelige fellesråd

Tusen takk for hyggelig kaffestund med Grethe og Anita der jeg ble overrakt et nydelig kjede og armbånd.

Jeg ble overrasket og veldig glad for oppmerksomheten etter arbeid med reformasjonsutstillingen og temakveld. Jeg er veldig fornøyd med at vi fikk til dette i Nordre Land og jeg kunne ikke gjort det alene.

Ønsker dere alle i rådet en velsignet adventstid med hyggelige juleforberedelser!

Vennlig hilsen

Wenche Eimann

